

Maksejõuetusõiguse revisjoniga kaasnevad uued võimalused füüsilisele isikule vabaneda oma võlgadest

Kersti Kerstna-Vaks

Tartu Rinnakonnakohtu kohtunik

Tartus, 8. detsembril 2022

Füüsilise isiku võimalused võlaprobleemide lahendamisel kuni 1. juulini 2022

Kohtulikud menetlused

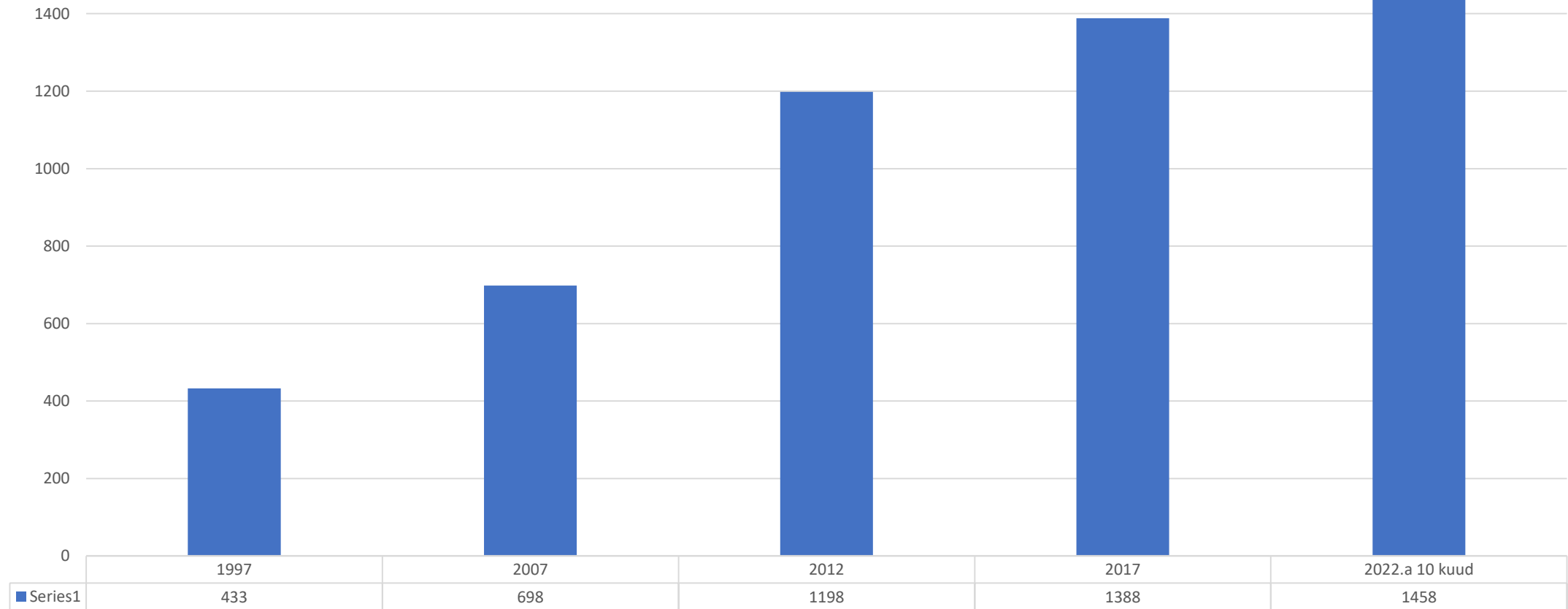
1992 kuni käesoleva ajani: pankrotimenetlus (sh kompromiss)(*pankrotiseadus*)

Alates 1. jaanuarist 2004 - 30. juunini 2022; pankrotimenetluse läbimise järgselt kohustustest vabastamise menetlus ja kohustustest vabastamine pärast 3-7 aastat (*pankrotiseadus*)

Alates 5. aprillist 2011- 30. juunini 2022: võlgade ümberkujundamise menetlus (väljaspool pankrotimenetlust), tähtaeg vastavalt kavale, mille kinnitab kohus (*võlgade ümberkujundamise ja võlakaitse seadus*)

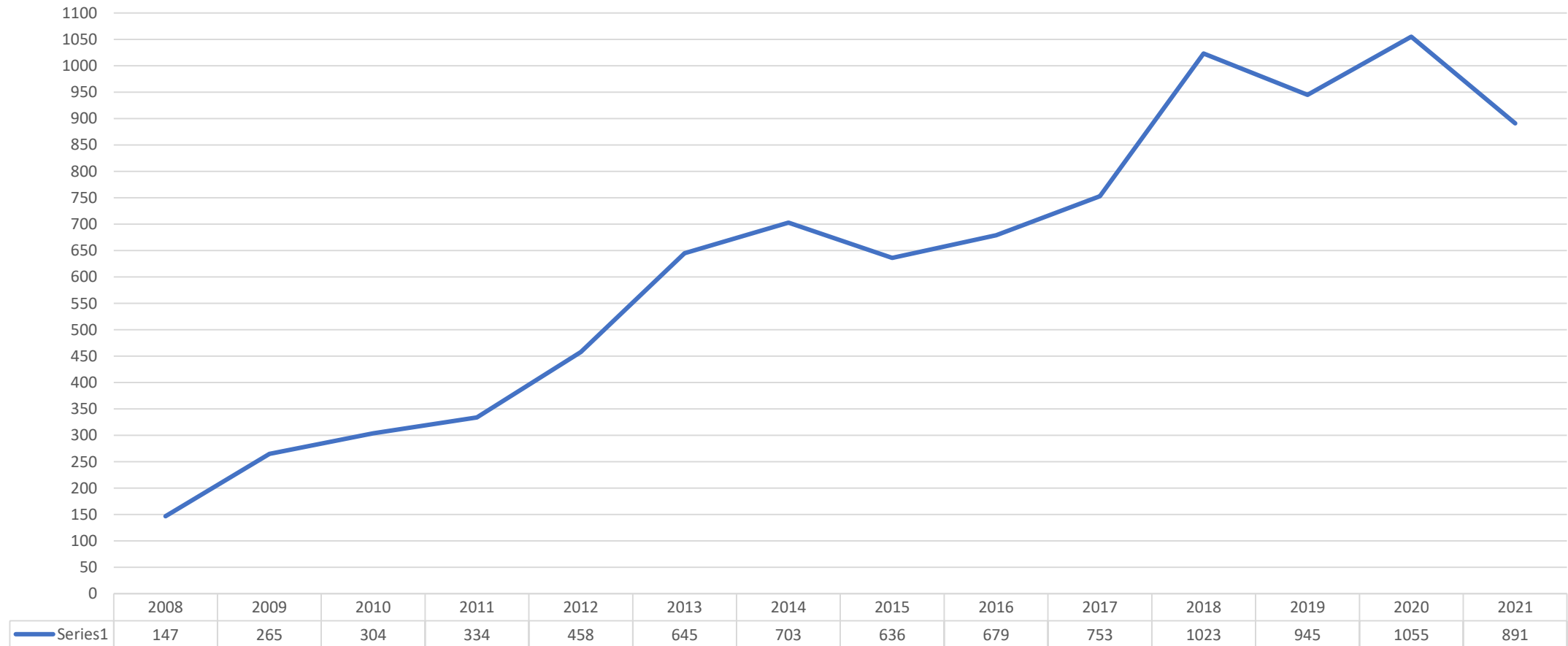
Maakohtutesse esitatud pankrotiavalduste trend aastatel 1997 – 2022 (füüsilised ja juriidilised isikud kokku)

allikas: Justiitsministeerium

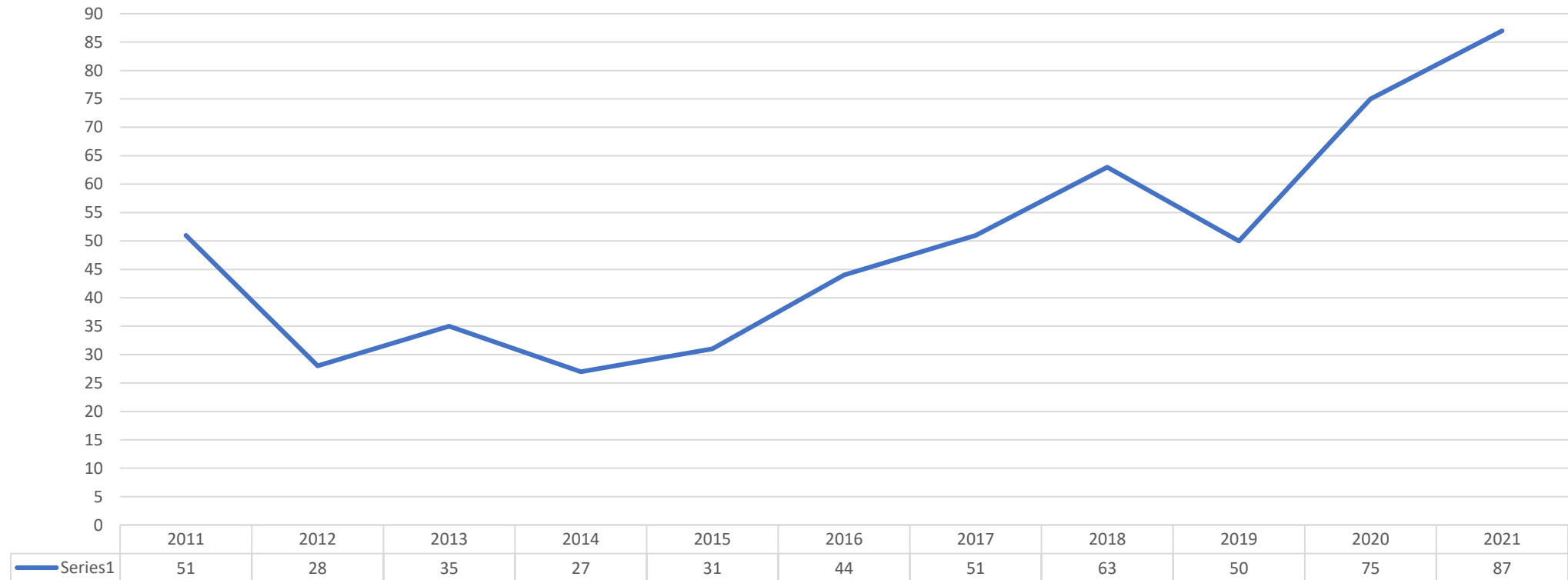
Maakohtutesse esitatud füüsilise isiku pankrotiavaldused aastatel 2008 - 2021

allikas: Justiitsministeerium

Maakohtutesse esitatud füüsilise isiku võlgade ümberkujundamise avaldused 2011 – 2021

allikas: Justiitsministeerium

Maksejõuetusõiguse revisjon 2015 - 2022

- 16. juunil 2015 kiideti heaks maksejõuetusõiguse revisjoni ettevalmistava etapi algatamine, huvirühmi kutsuti üles esitama ettepanekuid
- 2018-2020 I etapp, pankrotiseaduste ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu
- 2020 – 2022 II etapp, **füüsilise isiku maksejõuetuse seaduse (FIMS) eelnõu, seadus hakkas kehtima 1. juulist 2022**
- Maksejõuetuse ja saneerimise direktiiv nr 1023/2019, vastu võetud 20. juuni 2019, ülevõtmise pikendatud tähtaeg 17. juuli 2022

Füüsilise isiku maksejõuetuse seadus (FIMS)

kehtib alates 1. juulist 2022

- FIMS eesmärk on võimaldada makseraskustes füüsilisele isikule (sh ettevõtjale) maksejõuetusavalduse kaudu tema võlgade ümberkujundamine või kohustustest vabastamine, tagades ühtlasi võlausaldajate kaitse.
- Võlgade ümberkujundamise eesmärk on ületada võlgniku makseraskused ja vältida pankrotimenetlust. Seejuures arvestatakse nii võlgniku kui ka tema võlausaldajate õigustatud huve.
- Kohustustest vabastamise menetluse eesmärk on vabastada füüsilisest isikust võlgnik pankrotimenetluses täitmata jäänud kohustustest.

Kohtu õigused maksejõuetusavalduse läbivaatamisel (FIMS § 18)

Kohus vaatab maksejõuetusavalduse läbi pankrotiavalduse läbivaatamiseks sätestatu kohaselt ja teeb ühe järgmistest otsustustest:

- kuulutab välja võlgniku pankroti vastavalt PankrS §-s 31 sätestatule;
- kuulutab välja võlgniku pankroti ja algatab kohustustest vabastamise menetluse vastavalt PankrS §-s 31 ja FIMS §-s 45 sätestatule;
- algatab võlgade ümberkujundamise menetluse vastavalt FIMS §-s 19 sätestatule;
- jätab avalduse rahuldamata või
- lõpetab menetluse raugemise tõttu vastavalt PankrS §-s 29 sätestatule.

Peamised sisulised muudatused võlgniku jaoks

- Ühtne maksejõuetusavaldus, mille alusel selgitab kohus välja võlgnikule kõige sobivama menetlusliigi
- Võlgniku nõustamine ja abi kohtu määratud usaldusisiku poolt kõigis menetlusetappides, usaldusisiku kutse reguleerimine
- Kohustustest vabastamise menetluse algatamise otsustamine on võimalik koos pankroti välja kuulutamisega ja kohustustest vabastamise menetlus kestab üldreeglina 3 aastat (varasemalt 5 aastat) ning selle lõppemine ei ole sõltuvuses pankrotimenetluse lõppemisega
- Reguleeritud on võlgade ümberkujundamise kava tühistamiselt üleminek pankroti- ja kohustustest vabastamise menetlusele (lahendatakse sama kohtumäärusega)

Kohustustest vabastamise tähtaeg

- Üldreegel: 3a menetluse algatamisest (FIMS § 49 lg 1)
- Menetluse algus: pankroti väljakuulutamisest (FIMS § 45 lg 1)
- Maksimum: 4a menetluse algatamisest (FIMS § 49 lg 9)
  - kui võlgnik on olnud hooletu oma kohustuste täitmisel ja kahjustanud sellega võlausaldajate huve;
  - pikendusi võib teha mitu korda
- Miinimum: 1a menetluse algatamisest (FIMS § 49 lg 3)
  - eelkõige kui võlgnik on oma kohustusi menetluse ajal nõuetekohaselt täitnud ja võlausaldajate nõudeid on rahuldatud arvestatavas ulatuses;
  - lootusetud juhtumid (näiteks raske haigus) .

**AITÄH
KUULAMAST!**